

Yargıtay'ın Denetim Yetkisi ve Sınırlarına Yakından Bir Bakış

Yargıtay, göreve başladığı 1800'lü yılların ortalarından bu yana Türk yargı tarihindeki en önemli müesseselerden birisi olmuştur. Kuruluşundan bu yana Yargıtay, adli yargı sistemimizin yüksek mahkemesi olarak konumlanmış ve görev yapmıştır. Ancak Yargıtay'ın güncel bazı kararları, bir yüksek mahkeme olarak Yargıtay'ın denetim yetkisini ve bu yetkinin sınırlarının tekrar gündeme gelmesine neden olmuştur.

2016 yılında bölge adliye mahkemelerinin göreve başlayışına kadar, adli yargı sistemimizde yalnızca ilk derece mahkemeleri ve Yargıtay görev yapmaktaydı. 2016 yılından önceki bu dönemde, ikili adli yargı sisteminin doğal sonucu olarak Yargıtay, denetim yetkisini hem hukukilik incelemesi yaparak, hem de işin esasına girip yerindelik incelemesi yaparak kullanmaktaydı.

2016 yılında bölge adliye mahkemelerinin göreve başlamasından sonra ise üçlü bir adli yargı sistemi benimsenmiş ve bölge adliye mahkemeleri, ilk derece mahkemeleri ile Yargıtay arasında bir ara kademe olarak bu sistemde yerini almıştır. 2016 sonrasındaki bu yeni dönemde, Yargıtay'a verilen temel görev bir içtihat mahkemesi olarak hareket etmektir. Yerindelik denetimi ise Yargıtay'ın görevi ve yetkisi dışında kalmaktadır.

Ancak Yargıtay tarafından marka ve tasarım hukuku alanında son iki sene zarfında verilen birçok bozma kararında, ilgili Daire alt derece mahkemeleri gibi hareket ederek işin esasına girmiş, dava dosyalarında alınan bilirkişi raporlarındaki tespitleri ve hatta mahkemelerin değerlendirmelerini kısmen ya da tümünden göz ardı ederek bizzat kendi tahkikatını yürütmüştür. Bu bağlamda Daire tarafından bizzat değerlendirilen teknik konular arasında aşağıdakiler de yer almaktadır:

- Markaların benzerliği/karşılaştırılması,
- Mal ve hizmetlerin benzerliği/karşılaştırılması,
- İlgili tüketici kitlesinin dikkat düzeyi,
- Markaların tanınmışlığı.

Bu konulardaki inceleme ise, kanaatimizce, Yargıtay'ın denetim yetkisinin sınırlarını aşan niteliktedir.



GÜN + PARTNERS
AVUKATLIK BÜROSU